

Ruoveden kunta
Ympäristölautakunta
Ruovedentie 30
34600 RUOVESI

PÄÄTÖS
Dnro 10/11.01.00/2020
Annetaan julkipanon jälkeen
9.9.2020

ASIA

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukainen ottamislupapäätös. Päätös sisältää ratkaisun maa-aineslain 12 §:n mukaisesta hakemuksesta aloittaa toiminta mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

HAKIJA

Koskelan Koneet Oy, y-tunnus: 0726635-4
Vironkoskentie 95
42870 KOTALA
puh. 0400 775 000

MAANOMISTAJA

Jukka Lahtinen
Syvinkisalmentie 88
34640 Mustajärvi

OTTAMISALUEEN TIEDOT

Kunta
Ruoveden kunta (702)

Kylä
Mustajärvi (409)

Tila
Kivimäki (2:87)

Tilan pinta-ala
125,854 ha

Suunnitellun alueen pinta-ala on noin 4,7 ha. Alue on jaettu neljään vaiheeseen, joista lupaa haetaan nyt 1. vaiheen 1,27 ha alueelle. Ottamismäärä on vuosittain 11200 m³ktr ja kokonaismäärä on 10 vuoden aikana 112000 m³ktr.

TOIMENPIDE

Lupaa haetaan hiekan ja soran ottamiseen 1,27 ha suuruiselle alueelle. Toiminnanharjoittaja on esittänyt toimenpiteestä ottamissuunnitelman sekä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen tarvitaan lupa. Maa-aineslain 7 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian käsittelee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

VIREILLETULOAIKA

22.1.2020

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA KAAVOITUSTILANNE

Ruoveden ympäristölautakunta on 1.4.2015 myöntänyt Koskelan Koneet Oy:lle ottamisluvan kiinteistölle Kivimäki (702-409-2-87) hakemuksen mukaisen ottoalueen pohjoispuolelle. Koskelan Koneet Oy:llä on samalle kiinteistölle myös Ruoveden ympäristölautakunnan 28.6.2016 myöntämä ympäristölupa soran murskaukselle.

Alueelle on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040 (hyv. 27.3.2017). Alueella ei ole voimassa alempiasteisia kaavoja. Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 hankealue on merkitty maaseutualueeksi. Suunnittelualueella on lisäksi merkintä tärkeästä vedenhankintaan soveltuvasta pohjavesialueesta sekä teknisen huollon kehittämisperiaatemerkinä (tk) osoittamaan tarvetta varautua seudulliseen vedenhankintaan. Tk-merkinnän määräyksen mukaisesti alueelle ei saa sijoittaa sellaista maankäyttöä, joka voi vaarantaa alueen vaihtoehtoisia käyttömahdollisuuksia vedenhankintaan.

Hankealueen välittömässä läheisyydessä on merkintä arvokkaasta geologisesta muodostumasta (ge1) ja ulkoilureitistä. Ge1-merkinnällä on osoitettu Kattilakuopat-Huilahdenharjun maakunnallisesti arvokas harjualue. Muodostuman eteläosaan sijoittuva, olemassa oleva maa-ainesten ottamisalue sekä sen jatkeena oleva suunniteltu ottamisalue, ovat rajattu arvokkaan harjualueen ulkopuolelle.

Ulkoilureittimerkinnän tavoitteena on muodostaa yhdysreitti Helvetinjärven-Seitsemisen kansallispuistojen ja Mänttä-Vilppulan välille. Merkintään sisältyvän suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava ulkoilureitin toteuttamisedellytykset osana maakunnallisesti ja seudullisesti toimivaa reitistöä.

OTTAMISALUEEN SIJAINTI JA YMPÄRISTÖ

Ottamisalue sijaitsee noin 11 kilometrin etäisyydellä Ruoveden keskustasta pohjoiseen kantatie 66 itäpuolella. Alue liittyy osana Orivesi-Virrat pitkittäisharjujaksoon. Muodostuman leveys vaihtelee 200–800 m välillä. Muodostuman maa-aines on pääasiassa soraista hiekkaa. Aines on hyvin lajittunutta ja pyöristynyttä.

Alue on puolukkatyyppin metsämaata, jolla kasvaa 30–50 vuotiasta mäntymetsää. Alueen itäreunalla sen keskiosassa on suoritettu ottamista, ja siellä kasvaa männyn taimistoa. Aluskasvillisuus on niukkaa, pääasiassa puolukkaa ja kanervaa. Ottamisalueella tai sen lähistöllä ei ole suojelurajauksia. Lähin tiedossa oleva luontoarvokohde on hankealueesta n. 1,4 km itään sijaitseva maakunnallisesti arvokas lintualue Herajärvi Alueella ei ole tehty havaintoja uhanalaisista kasveista. Lähimmät asutut naapuritilat Valtee ja Vierikko sijaitsevat ottamisalueesta n. 700–800 m etäisyydellä.

Ottamisalue sijaitsee Pakosen pohjavesialueella n:o 0470206. Ympäristöhallinnon luokituksen mukaan alue kuuluu 1E luokkaan. Ottamisalueen länsiosassa sijaitsee pohjavesiputki, jonka yläpää on tasossa +141,77 m ja pohjaveden pinta oli 1.11.2019 tasossa +128,40 m. Huilahden vedenottamo sijaitsee ottamisalueen pohjoispuolella n. 2,5 km etäisyydellä. Ottamon vedenpinnan on todettu olevan tasossa +116,90 m.

LUPAHAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA

Maa-ainesten ottamislupaa haetaan seuraavasti:

Kokonais- määrä	Vuotuinen otto	Ottamisaika	Ottoalueen pinta-ala
112 000 m ³ ktr	11 200 m ³ ktr	10 vuotta	1,27 ha

Maa-ainesten ottamissyvyys on noin 5-21 metriä. Soran ja hiekan ottamistoimintaa jatketaan luvan myöntämisen jälkeen kysynnän tarpeiden mukaisesti. Karkean soran ja seulakivien murskausta suoritetaan aiemmin myönnetyn ympäristöluvan mukaisesti. Muodostuvien lajikkeiden varastointi tapahtuu aiemmalla ottamisalueella.

Ottaminen tapahtuu siten, että maisemoituna luiskat sulautuvat maisemaan mahdollisimman luonnonmukaisesti. Ottamista ei uloteta tasoa +138,5 m alemmaksi. Ottamista ei uloteta kuutta metriä lähemmäksi ylintä pohjaveden tasoa.

Ottamista ja murskausta harjoitetaan kiviaineksen kulutuksen tarpeen mukaisesti, pääasiassa syksyllä, talvella ja keväällä. Toiminta on päivittäistä. Kuormaaminen ja kuljetukset suoritetaan klo 6–22 välisenä aikana. Pintamaat läjitetään alueen reunoille, josta ne käytetään maisemoinnin yhteydessä. Ottamistyön aikana tulee noudattaa voimassa olevia työturvallisuusmääräyksiä. Työn aikana syntyvät luiskien yläosat merkitään lippusiimalla.

Ottamisalueelle johtaa tie kantatieltä 66. Uusien tieyhteyksien rakentaminen ei ole tarpeen. Koneita ja laitteita ei säilytetä alueella tarpeettomasti. Mikäli alueella varastoidaan poltto- tai voiteluaineita, rakennetaan niille viranomaisten vaatimat suojaukset.

Koska alue sijoittuu maakuntakaavan vedenhankinnan kannalta tärkeälle alueelle, tulee alueella tapahtuva ottamistoiminta toteuttaa siten, että sillä aiheutetaan mahdollisimman vähän vahingollisia vaikutuksia pohjaveden muodostumiselle. Toimittaessa alueella huolellisesti ei ottamisella aiheuteta vaaraa pohjavedelle. Uusi ottaminen sopeutuu suunnitelman mukaisesti toimittaessa hyvin harjumaisemaan. Ottaminen voidaan huolellisella maisemoinnilla saattaa osaksi alueen maisemaa. Suunnitelman mukainen toiminta aiheuttaa muutoksia itse ottamisalueeseen ja sen läheisyyteen. Kuljetukset ottamisalueelta tapahtuvat aiemman ottamisalueen kautta kantatielle 66 sille johtavaa liittymätietä myöten. Ottaminen on suunniteltu siten, että toiminta ei aiheuta haittaa asutuille alueille tai muulle ympäristölle. Ottamistoiminnan luiskat muodostavat näkö-, melu- ja pölysuojan alueelle.

Jälkihoito ja maisemointi

Jälkihoidon avulla ottoalue liitetään mahdollisimman luontevasti ympäristöönsä. Jälkihoito suoritetaan ottamisen edistymisen myötä vaiheittain siten, että ottamisen loputtua jollakin osa-alueella luiskat loivennetaan pituus- ja poikkileikkauksien mukaisesti 1:3 kaltevuuksiin. Luiskan muotoillaan joustavasti maastoon sopeutuviksi.

Kaivutöiden jälkeen kaivun alueen pohjalla olevat maa-ainekset tasoitetaan.

Myös teiden paikat rikotaan ja tasoitetaan. Pintamaat käytetään soveltuvilta osin jälkihoidon yhteydessä. Suunnitelman mukaan maisemoituna alueesta tulee osa kangasmaisemaa. Alueen jälkihoidon yhteydessä, tasauksessa, verhoilussa ja yleisessä siistimisessä ei käytetä pohjavettä vaarantavia maalajeja. Luiskaus- ja tasaustöiden jälkeen suoritetaan alueen metsitys istuttamalla alueelle mäntyä tai koivua 2000 kpl/ha. Luontaisesti taimettuneita alueita ei tarvitse istuttaa.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Pintamaat käytetään jälkihoidon yhteydessä maisemointiin. Kannot ja oksat käytetään hyödyksi alueen hakkuun yhteydessä. Lohkareet rikotaan. Alueen seulontakivi ja rikottu kivi murskataan. Maisemoinnin jälkeen alueelle ei jää kaivannaisjätteitä.

Pohjaveden suojelusuunnitelma

Pohjavesialueelle sijoittuvassa maa-ainestenotossa tulee pohjaveden-suojelun toimenpiteet valita erityisellä huolella. Taratest Oy on laatinut selvityksen 18.12.2015, jossa arvioitiin pohjaveden virtaussuunnat alueella, perustuen Geo-Work Oy:n suorittamaan maatulkuotaukseen. Pohjaveden virtaussuuntien havaittiin noudattavan tarkasti pohjavesialueiden rajoja niin, että Nuottiharjun pohjavesi näyttää virtaavaan pohjoiseen ja Pakosen pohjavesi pääasiassa etelään päin. Lisäksi maatulkuotauksella selvennettiin pohjaveden pinnankorkeuden alueellista vaihtelua. Entuudestaan oli korkeustieto alueelle asennetusta pohjavesiputkesta. Tältä pohjalta tiedetään, että nykyisen ottamisalueen pohjataso ja pohjavedenpinnan välissä on soraa kohdasta riippuen 10–15 metriä. Edellä mainittuihin selvityksiin perustuen Taratest Oy teki pohjaveden suojelusuunnitelman 19.2.2016.

Kuviteltavissa olevat riskit, jotka aiheuttaisivat pohjaveden pilaantumisen, ovat koneiden rikkoutumisesta seuraava hydraulikka- tai moottoriöljyn vuoto. Yleisesti ottaen soranotossa noudatetaan SY25/2010-julkaisussa kuvattuja toimintatapoja. Koneiden kunto tarkistetaan silmämääräisesti päivittäin, ja huollot suoritetaan heti vian ilmetessä. Alueella on imeytysaineet nopeasti saatavilla.

Ottamisalueen pohja tullaan muotoilemaan niin, että alueelle kertyvät sade- ja hulevedet pyritään viivyttämään ja imeyttämään alueelle, pois lukien tankkaus- ja tukitoiminta-alue. Tällä tavalla toimittaessa edesautetaan sade- ja hulevesien luonnonmukaista imeytymistä ja estetään lammikoituminen ja tulviminen. Uusi ottamisalue jatkuu suoraan nyt toiminnassa olevalta alueelta etelään, johon on rakennettu tankkaus- ja tukitoiminta-alue, josta sade- ja sulamisvedet ohjataan umpisäiliöön pois vietäväksi. Edellä mainittua aluetta tullaan käyttämään myös nyt luvitettavalla alueella tarvittavien koneiden tankkaus- ja tukitoiminta-alueena.

Tankkaus ja tukitoiminta-alueen sijaintipaikka on valittu kohtaan, jossa pohjaveden virtaussuunnat erkanevat. Tässä kohdassa pohjaveden virtausnopeus on oletettavasti pienimmillään. Paikalla tehtyjen havaintojen perusteella kyseisessä kohdassa myös maalaji on muuta aluetta hienompaa eli heikommin vettä läpäisevää, jolloin vahinkotilanteessa reagointiaikaa on enemmän. Silmämääräistä tarkkailua öljyhavaintojen varalta tehdään päivittäin vähintään päin alkaessa ja loppuessa HDPE-kalvon päällä olevan

maakerroksen pinnalta sekä öljynerotinkaivosta, esimerkiksi öljytikulla. Kun umpisäiliö alkaa olla täynnä, vedenlaatu tarkastetaan ennen tyhjentämistä. Tyhjentäminen tehdään maastoon pohjavesialueen ulkopuolelle jos vedessä ei havaita öljyä, tai jätteenkäsittelylaitokselle mikäli öljyä havaitaan.

Arvio ottamistoiminnan vaikutuksista ympäristöön

Maa-ainesten oton vaikutus maisemaan on ottamisalueen lähialueella väliaikainen ja vaikutus poistuu jälkihoidon ja maisemoinnin tultua suoritetuksi. Suunnitelman mukaisesti toimittaessa ottamisella ei aiheuteta kauniin maisemakuvan turmeltumista; maisemoitu ja metsitetty ottamisalue sopeutuu ympäröivään maisemaan. Ihmisten elinolosuhteisiin kohdistuvat vaikutukset ovat vähäiset. Lähimmät asutut kiinteistöt sijaitsevat 700–800 m etäisyydellä. Luonnonolojen kohdalla ei tapahdu tilapäisen muutoksen jälkeen suurta muutosta. Jälkihoidettu ja maisemoitu alue palautuu metsätaloukseen.

Lupahakemuksen liitteet

Maa-ainesten ottamissuunnitelma (14.11.2019)

- Sijainti- ja suunnitelmakartta
- Maisemointikartta
- Leikkaukset
- Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma
- Pohjaveden suojelusuunnitelma
- Arvio pohjaveden virtaussuunnista

Täydennys (24.2.2020)

Täydennys (28.7.2020)

- Täydennetty pohjaveden suojelusuunnitelma
 - Pohjavesiputken tiedot
 - Pohjavesiputkien sijoittelu

HAKEMUSASIAN KÄSITTELY

Lupahakemus, siihen liittyvät asiakirjat sekä lupahakemusta koskeva kuulutus on pidetty nähtävillä kuulutusajan 16.3.–14.4.2020 Ruoveden kunnan virallisilla verkkosivuilla osoitteessa www.ruovesi.fi. Hakemuksesta on tiedotettu lähimpien naapurikiinteistöjen omistajia.

LAUSUNNOT

Hakemuksesta pyydettiin lausunnot Pirkanmaan ELY-keskukselta ja Pirkanmaan liitolta.

Pirkanmaan ELY-keskus toteaa lausunnossaan (PIRELY/2067/2020) mm. (tekstiä lyhennetty) seuraavasti:

Hakemusta tulee täydentää kivenmurskauksen ympäristöluvassa edellytetyllä pohjaveden tarkkailusuunnitelmalla. Tarkkailusuunnitelma tulee laatia koskemaan koko hakemuksessa esitettyä ottoaluetta. Mikäli ottotoimintaan sisältyy pohjavesialueiden vedenjakajan alueella tapahtuvaa riskitoimintaa, tulee pohjaveden laadun tarkkailua laajentaa Nuottiharjun pohjavesialueelle. Alueelle tulee asentaa uusi näytteenottoon sopiva pohjavesiputki pohjaveden virtaussuunnassa toiminnan alapuolelle ottamisalueen eteläosaan. Tarkkailuun tulee sisällyttää pohjaveden pinnan seuranta neljästi vuodessa (maalis-, kesä-, syys- ja joulukuussa). Pohjaveden laatua ja ottamisen

vaikutusta pohjaveteen tulee seurata pohjavesiputkista kerran vuodessa otettavasta näytteestä. Tarkkailusuunnitelma tulee toimittaa Pirkanmaan ELY-keskukselle tiedoksi.

Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen voi alueella olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-aineslain, ympäristönsuojelulain, vesilain tai luonnonsuojelulain tarkoittamaa haittaa.

Pohjavesi

Vuosittain tehtävät pohjaveden tarkkailutulokset tulee toimittaa Pirkanmaan ELY-keskukselle tiedoksi.

Ottamistoiminta

Tankkaus- ja tukitoimintoalueet on lähtökohtaisesti sijoitettava kaivualueen ulkopuolelle ja sade- ja sulamisvedet tulee johtaa pohjavesialueen ulkopuolelle. Mikäli alue joudutaan poikkeustilanteessa sijoittamaan kaivualueelle, tulee sade- ja sulamisvedet suojatulta alueelta johtaa pohjavesialueen ulkopuolelle tai kerätä umpisäiliöön pois vietäväksi. Koneiden ja laitteiden tankkausta varten varastoitavan polttoaineen säiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia tai vastaavia. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot ns. laponestolla. Ottamiseen liittyvät toiminnot tulee järjestää siten, ettei niistä voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumista. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua.

Jälkihoito

Lupa-ajan päätyttyä alueella ei tule olla maa-ainesvarastokasoja lainkaan, sillä ne estävät jälkihoidon toteutumisen. Jälkihoitotoimia ovat alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen. Luiskat tulee muotoilla alueen turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän loiviksi, kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi. Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua, sillä tiivis maaperä läpäisee vettä huonosti ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää. Soran ottamisalue tulee jälkihoitaa välittömästi ottamistoiminnan päätyttyä pohjaveden laadun turvaamiseksi. Pohjaveden suojelun kannalta on tärkeää, että asianmukaisin jälkihoitotoimenpitein alueelle aikaansaadaan oton päätyttyä mahdollisimman nopeasti uusi maannoskerros. Ottamisalue tulee jälkihoitaa ympäristöministeriön oppaan (Maa-ainesten kestävä käyttö, 2009) mukaisesti.

Murskaus

Pirkanmaan ELY-keskus pyytää huomioimaan, että alueelle myönnetyn ympäristöluvan mukaisen toiminnan toimintaedellytykset ja toiminnan vaikutukset tulee tarkastella lupaan kirjatun määräajan mukaisesti. Murskauksen määräaikainen lupa tulee päättymään ennen nyt haettavan maa-ainestenottoluvan päättymistä. Luvan myöntämisen jälkeen Pirkanmaan maakuntakaava 2040 on tullut voimaan alueella ja sen myötä murskauksen toimintaedellytykset ovat mahdollisesti muuttuneet. Toiminnan sijoituessa alle 500 m etäisyydelle melulle alttiista kohteesta, tulee toiminta-ajoissa huomioida Muraus-asetuksen rajoitteet. Toiminta-ajojen lisäksi tulee huomioida, että melun raja-arvot (45 dB) eivät saa ylittyä ulkoilureitillä. Tämä

tulee huomioida toiminnassa ulkoilureitin Helvetinjärvi-Vilppula toteutuessa.

Pirkanmaan liitto toteaa lausunnossaan (PL/84/03.05.04/2020) mm. (tekstiä lyhennetty), seuraavasti:

Alueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040 (hyv. 27.3.2017). Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 näkökulmasta lausuttavan hankkeen suunnittelussa ja lupaharkinnassa on keskeistä ottaa huomioon pohjaveden suojele ja vedenhankinnan turvaaminen sekä ulkoiluun ja virkistyskäyttöön kohdistuvien haittojen ehkäiseminen.

Maakuntakaavan pohjavesialuetta koskevan määräyksen mukaisesti aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä. Hankkeen seuraavien vaiheiden suunnittelussa on ulkoilureitin osalta varmistuttava siitä, ettei toimenpiteillä vaikeuteta maakuntakaavan toteutumista ja ettei toiminnan sijoittaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen. Pirkanmaan liitto katsoo, että hankkeen jatkovaiheissa tulee arvioida toiminnan vaikutuksia virkistyskäyttöön sekä toimia, joilla vaikutuksia voidaan ehkäistä ja lieventää. Pirkanmaan liitto pitää hyvänä virkistyskäytön kannalta, että ottamistoimintaa ja murskausta harjoitetaan pääasiassa muina vuodenaikoina kuin kesällä, kuten hakemuksessa on esitetty.

Koska alueella on harjoitettu maa-ainesten ottamistoimintaa jo pitkään, on hyvä, että suunnitelma tähtää näiden ottamisalueiden yhdistämiseen jälkikäytön kannalta yhtenäiseksi kokonaisuudeksi, jossa ei ole ihmisten ja eläinten liikkumista haittaavia esteitä. Kokonaisuuden jälkihoidon toteutuksessa on tärkeä ottaa tuomioon myös ottamisalueen liittyminen arvokkaaseen harjualueeseen.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Hakemuksesta ei annettu muistutuksia tai mielipiteitä.

HAKIJAN KUULEMINEN

Hakijalle varattiin mahdollisuus esittää vastine hakemuksesta annettuihin lausuntoihin. Hakija antoi vastineen 28.5.2020, jossa todetaan mm. (tekstiä lyhennetty) seuraavasti:

Maakuntakaavassa on ohjeellinen merkintä ulkoilureitistä. Ottoalue sijaitsee lähellä maakuntakaavassa merkityn tärkeän tieyhteyden (kantatie 66) liikennemelualuetta. Mielestäni ottamistoiminnasta syntyvä meluhaitta jää huomattavasti alhaisemmaksi kuin liikenteestä syntyvä meluhaitta.

Hakemuksen mukainen alue sijaitsee nyt toiminnassa olevan ottamisalueen vieressä, johon on rakennettu tankkaus- ja tukitoiminta-alue, josta sade- ja sulamisvedet johdetaan umpisäiliöön. Kyseistä aluetta tullaan käyttämään myös nyt luvitettavalla alueella tarvittavien koneiden tankkaus- ja tukitoiminta-alueena.

Ottamisalue muotoillaan maa-ainesten oton jälkeen 1:3 kaltevuuteen tai loivemmaksi. Alueelta syntyvät pintamaat siirretään ottamistoiminnan ajaksi ottoalueen reunalle, josta ne siirretään toiminnan jälkeen uudeksi maakerrokseksi maisemoidulle alueelle.

Ottamisalueen eteläpuolelle asennetaan uusi asianmukainen tarkkailuputki, jonka sijainti sovitaan Ruoveden kunnan lupaviranomaisen kanssa. Pohjaveden tarkkailua tehdään neljästi vuodessa. Pohjaveden laatua ja ottamisen vaikutusta pohjaveteen seurataan pohjavesiputkesta kerran vuodessa otettavasta näytteestä. Pohjaveden tarkkailusuunnitelma lähetetään Pirkanmaan ELY-keskukselle tiedoksi.

Toiminnanharjoittajalla on vastuuvakuutus, joka korvaa kolmansille osapuolille aiheutetut vahingot.

Hakija toimitti hakemukseen täydennyksiä 24.2.2020 ja 28.7.2020. Hakija korjasi lupahakemusta tarkentuneen ottamismäärän osalta 8.6.2020.

TIEDOT TEHDYISTÄ TARKASTUKSISTA

Alueella käytiin hakemuksen johdosta tarkastuksella 31.7.2020.

RATKAISUOSA

YMPÄRISTÖLAUTAKUNNAN RATKAISU

Ruoveden kunnan ympäristölautakunta on tarkastanut Koskelan Koneet Oy:n maa-aineslupahakemuksen ja päättää seuraavaa:

Ympäristölautakunta myöntää Koskelan Koneet Oy:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen Ruoveden kunnan Mustajärven kylässä Kivimäki (702-409-2-87) tilalla sijaitsevalle maa-ainesten ottamisalueelle ja hyväksyy kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman maa-ainesten ottamistoiminnalle.

Toiminta tulee toteuttaa kulloinkin voimassa olevien säädösten, hakemuksen, ottamissuunnitelman ja seuraavien lupamääräysten mukaisesti:

LUPAMÄÄRÄYKSET

1. Maa-ainesten ottamislupa myönnetään kymmeneksi vuodeksi hiekan ja soran ottamiseen enintään 112 000 m³ktr ottamismäärälle ottamissuunnitelman rajauksen 1. vaiheen mukaiselle alueelle.

Lupaehdot, jotka täytettävä ennen varsinaisen ottamistoiminnan aloittamista

2. Maa-ainesten ottamistoiminnan vastaava työnjohtaja on ilmoitettava valvontaviranomaiselle ennen ottamistoiminnan aloittamista.
3. Ennen ottamistoiminnan aloittamista ottamisalueen rajat on merkittävä noin 25 metrin välein selvästi maastoon puu-, rauta- tai muovipaaluin, joita ei saa hävittää tai siirtää. Lisäksi alueella tulee olla kiinteitä korkeusmerkkejä, joista voi seurata ottamistasoa. Korkeusmerkit on sidottava valtakunnalliseen korkeusjärjestelmään. Alueen ulkopuolelle tulee asettaa informaatiokyltti, jossa esitetään toiminnanharjoittajan tiedot ja luvan voimassaoloaika. Merkkien tulee olla alueella koko ottamistoiminnan ajan.
4. Ennen maa-ainesten ottamisen aloittamista luvanhaltijan on pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan alueella alkutarkastus. Alkutarkastuksessa käydään läpi, onko toiminnanharjoittaja toteuttanut ne

lupaehdot, jotka on määrätty tehtäväksi ennen toiminnan aloittamista. Tarkastuksesta pidetään pöytäkirjaa, joka toimitetaan tiedoksi myös Pirkanmaan ELY-keskukselle.

Lupaehdot ottamistoiminnan aikana

5. Työkoneiden säilytys ja ajoneuvojen pysäköinti -alue tulee sijoittaa kaivualueen ulkopuolelle ja varustaa vettä läpäisemättömällä pinnalla, pinnoitteella tai suojakalvolla (esim. vähintään 50 cm paksulla savi-siltti maakerroksella tai vastaavalla rakenteella). Säilytys- ja pysäköintialueen pintavesien kulkeutuminen toiminta-alueen suuntaan on estettävä kallistuksin tai reunakorokkeella.
6. Pohjaveden pinnan korkeutta on seurattava alueella olevista havaintoputkista neljä kertaa vuodessa noin kolmen kuukauden välein. Havainnoista on pidettävä kirjanpitoa, joka on toimitettava lupaviranomaiselle vuosittain tammikuun loppuun mennessä.
7. Alueella olevasta pohjaveden laadun tarkkailuun sopivasta muovisesta havaintoputkista tulee ottaa kerran vuodessa pohjaveden laadun seurantaan varten näyte, josta tulee analysoida: haju, maku, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, mineraaliöljyt ja öljyhiilivedyt (öljyjakeet (C10-40) määräysraja 50 µg/l). Tarkkailumääräystä voidaan muuttaa lupaviranomaisen päätöksellä.
8. Avaamattomilta ottamisalueilta on poistettava pintamaakerros ja varastoitava se lupa-alueen reunoille. Alueelta tulevat pintamaat on varastoitava niin, että ne voidaan käyttää maisemoinnin yhteydessä aluskasvillisuuden ja puuston kasvualustaksi.
9. Ottamista ei saa ulottaa kuutta (6) metriä lähemmäksi ylintä havaittua pohjavedenpintaa, eikä alle lupahakemuksessa esitettyä alinta ottamistasoa +138,5 (mpy).
10. Kuormaus- ja kuljetuskaluston tankkausta ei saa tehdä ottamisalueella paitsi toimintaa varten erikseen suunnitellussa ja lupaviranomaisen hyväksymässä paikassa. Työkoneiden huoltoimenpiteitä ei saa tehdä ottamisalueella.
11. Mikäli alueella varastoidaan polttoaineita, öljyjä tai muita ympäristön kannalta haitallisia aineita, on aineet varastoitava lupaviranomaisen hyväksymällä tukitoiminta-alueella, jolle on rakennettu maaperän ja pohjaveden suojaukset. Varastointi on suoritettava siten, että säiliöiden ja pakkausten rikkoutuessakin aineiden leviäminen ympäristöön on estetty. Mahdollisten säiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteistä valuma-altaallisista. Säiliöissä tulee olla laponesto-, ylitäytönesto- ja lukitusjärjestelmät.
12. Öljyvahingon varalta alueella on pidettävä imeytysainetta ja öljyntorjuntavälineistöä.
13. Öljyjen ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden käsittelyssä on noudatettava erityistä huolellisuutta. Mikäli alueella tapahtuu öljyvahinko, on siitä välittömästi ilmoitettava alueelliselle pelastuslaitokselle ja kunnan ympäristöviranomaiselle sekä ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin vahingon leviämisen estämiseksi.
14. Luiskien yläpuolella maanpinta on pidettävä 15 metrin matkalta puhtaana suurista kivistä, varastokasoista ja muista turvallisuutta heikentävistä

tekijöistä. Toiminnanharjoittajan on pidettävä huoli, ettei luiskusta aiheudu turvallisuushaittaa.

15. Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain tehdä maa-aineslaissa säädetty ilmoitus edellisenä vuonna otetuista maa-aineksista maa-ainesasetuksen mukaisesti.
16. Maa-ainesalueen luiskaus- ja maisemointitoimenpiteitä tulee toteuttaa vaiheittain ottamistoiminnan edetessä.
17. Alueella ei saa polttaa eikä haudata jätteitä. Alueelle ei saa tuoda eikä varastoida epäpuhtaita maa-aineksia tai muita jätteitä. Toiminnassa syntyvät jätteet tulee kuljettaa asianmukaiseen keräykseen.

Lupamääräykset ottamistoiminnan päätyttyä

18. Maa-ainesten ottamistoiminnan päättyessä tulee alueen maisemointi tehdä loppuun ja jälkityöt tulee suorittaa viivyttämättä. Ottamisalueen luiskat on muotoiltava kaltevuuteen 1:3 tai sitä loivemmiksi. Luiskien muotoilu tulee tapahtua pyöristämällä. Alueen jälkitasauksessa on käytettävä alueelta saatuja puhtaita maa-aineksia. Alueelta kuorittu pinta-maa tulee levittää alueelle aluskasvillisuuden kasvualustaksi.
19. Alue tulee maisemoida istuttamalla alueelle puiden taimia. Mikäli loppukatselmuksessa todetaan, että alueella on edellytykset metsittyä luontaisesti, voidaan alue jättää metsittymään luonnostaan. Jos kahden vuoden kuluttua maisemointitoista ei alue ole luontaisesti metsittynyt, on metsitystä täydennettävä istutuksin niin, että männyn ja koivuntaimia on vähintään 2500 kpl/ha.
20. Maa-ainesten ottamisen loputtua kaikkia alueelle ja sen välittömään läheisyyteen pystytetyt rakennelmat on purettava ja kuljetettava pois. Alueella ei saa olla sellaisia rakennelmia tai maa-ainesten varastokasoja, jotka estävät maisemoinnin ja jälkitoiden toteuttamisen.
21. Ottamistoiminnan päättyessä tai luvan voimassaolon umpeutuessa on luvanhaltijan pyydettävä valvontaviranomaiselta maa-ainesasetuksen mukaista loppukatselmusta. Tarkastuksesta pidetään pöytäkirjaa, joka toimitetaan tiedoksi Pirkanmaan ELY-keskukselle.

Ottamisoikeuden siirtäminen toiselle

22. Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kuitenkin kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN ENNEN PÄÄTÖKSEN LAINVOIMAISUUTTA

Ruoveden ympäristölautakunta antaa luvan maa-ainesten ottamiseen ennen kuin lupaa koskeva päätös on lainvoimainen. Samalla ympäristölautakunta päättää, että hakijan on asetettava **2000 €** vakuus niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Tämän lupapäätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, kun toiminta järjestetään lupapäätöksen määräysten mukaisesti.

VAKUUS

Ennen maa-ainesten ottamisen aloittamista hakijan on annettava lupamääräysten ja maisemointivelvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi hyväksyttävä vakuus määrältään **6 400 €**.

Vakuutena hyväksytään pankin tai vakuutusyhtiön omavelkainen takaus tai pankkitalletus. Vakuutta voidaan tarkistaa maisemointitöiden etenemisen mukaan valvontaviranomaisen tarkastusten perusteella. Lupaviranomainen voi myös erityisestä syystä määrätä lisävakuuden asettamisesta, mikäli vakuuden ei voida katsoa olevan riittävä lupamääräyksissä tarkoitettujen toimenpiteiden suorittamiseksi. Vakuuden suuruuden muuttamisesta tehdään tarvittaessa erillinen päätös.

Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka, kunnes kaikkien luvan ja sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty. Vakuus voidaan vapauttaa vasta lupaviranomaisen päätöksellä. (MaL 12 §, VNA 926/2005, 8§)

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Maa-ainesluvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan tässä laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Maa-aineslain 3 §:n 2 momentin mukaan alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava, on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan maa-ainesten ottaminen on suunniteltava niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Perustelut

Ympäristölautakunta katsoo, että suunnitelmien ja lupamääräysten mukaisesta ottamisesta ei aiheudu ennalta arvioiden maa-ainelain 3 §:ssä tarkoitettua kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumisesta.

Lupamääräykset huomioon ottaen, ottamisen ei katsota aiheuttavan sellaista seurausta, joka on maa-ainelain 3 §:n mukaisesti kielletty.

Huomioitavaa kuitenkin on, että vaikka ennalta arvioiden toiminnalla ei ole haitallisia vaikutuksia, toiminnanharjoittaja on vastuullinen aiheuttamistaan haitoista ja rikkomuksista.

Lupamääräykset on annettu, koska ne on katsottu tarpeelliseksi valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten haittojen ehkäisemiseksi, yleisen turvallisuuden varmistamiseksi sekä maaperän ja pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi. Vakuus on asetettu lupamääräysten ja maisemoinnin toteutumisen varmistamiseksi. Vakuuden suuruutta määritettäessä on huomioitu maa-ainesten ottamisalueiden jälkihoidon yleinen kustannustaso ja Ruovedellä aikaisemmin myönnettyjen maa-ainesten ottamislupien vakuuksien suuruudet.

Vastaus lausuntoihin ja muistutuksiin

Lausunnot on otettu lupapäätöksessä huomioon lupamääräyksistä ilmenevällä tavalla.

Määräyskohtaiset perustelut

Lupamääräykset 1–4, 15–16, 21–22

Lupamääräykset on annettu lupapäätöksen valvonnan toteuttamiseksi. Lupamääräykset ovat tarpeen luvanhaltijan omavalvonnan, selvilläolovelvollisuuden ja yleisen turvallisuuden toteuttamiseksi.

Lupamääräykset 5, 6–13, 17

Lupamääräykset ovat tarpeelliset pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi sekä jätteistä mahdollisesti aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi. Soranottoalueilla luonnontilaisen pintakerroksen poistaminen lisää pohjaveden likaantumiseriskiä, ainepitoisuuksia ja pohjaveden pinnankorkeuden vaihteluja sekä aiheuttavat maaperän eroosiota. Toiminta sijoittuu vedenhankinnan kannalta tärkeälle pohjavesialueelle.

Lupamääräykset 16, 18–22

Lupamääräyksillä on tarkennettu maa-ainelalueen jälkihoitoa ja maisemointia koskevaa suunnitelmaa. Luiskien kaltevuus ei saa olla maisemointivaiheessa jyrkempi kuin 1:3, jotta ottoluiskien metsitys onnistuu eikä eroosio kuljeta maa-aineksia pois luiskista.

KÄSITTELYMAKSU

Maksu ottamissuunnitelman tarkastamisesta	1470,00 €
Naapurin kuuleminen (3 kpl x 35 €)	105,00 €
Toiminnan aloittaminen ennen lainvoimaa	100,00 €
Yhteensä	1675,00 €

Maksut on määrätty 1.7.2019 voimaan tulleen maa-ainestaksan mukaan. Ottamistoiminnan valvontamaksu peritään vuosittain kunakin vuonna määräämishetkellä voimassa olevan taksan mukaisesti (MaL 23 §).

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen, mikäli hakija asettaa edellytetyn **2 000** euron vakuuden. Toiminta alueella voidaan aloittaa, kun vakuus on toimitettu ympäristönsuojeluviranomaiselle. Muussa tapauksessa toiminta voidaan aloittaa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi ja kun **6 400** euron vakuus on asetettu.

LUVAN VOIMASSAOLO

Tämä lupapäätös on ottamistoiminnan osalta voimassa 10 vuotta. Luvan voimassaoloaika päättyy 9.9.2030.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki 555/1981 1, 3-7, 10–16, 19–21, 23, 23a §
Maa-ainesasetus 926/2005 1-4, 6-9 §
Maankäyttö- ja rakennuslaki 132/1999 145 §
VNa kaivannaisjätteistä 379/2008 4, 8 §

Muut ohjeet

Ympäristöhallinnon ohjeita 1/2009: Maa-ainesten kestävä käyttö, opas maa-ainesten sääntelyä ja järjestämistä varten. Ympäristöministeriö 2009.

LUPAPÄÄTÖKSEN ANTAMINEN

Päätös annetaan julkipanon jälkeen. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon silloin, kun se on annettu.

JAKELU

Päätös	Hakija
Kopio	Pirkanmaan ELY-keskus Pirkanmaan liitto

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä.